

NEDERLANDS ARBITRAGE INSTITUUT
NAI 5174

EXXONMOBIL HOLDING COMPANY HOLLAND LLC
EN
SHELL NEDERLAND B.V.

EISERESSEN

VS.

DE STAAT DER NEDERLANDEN

VERWEERDER

ARBITRAAL VONNIS

**BETREFFENDE HET VERZOEK VAN VERWEERDER TOT
AANPASSING VAN GETROFFEN VOORLOPIGE VOORZIENINGEN**

30 MEI 2025

SCHEIDSGERECHT

WILLEM VAN BAREN (VOORZITTER)

HAKIM BOULARBAH

PAUL GLAZENER

SOFIA PAOLETTA (SECRETARIS)

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
I. PARTIJEN	1
II. HET VERZOEK TOT AANPASSING	2
III. HET VERLOOP VAN DE PROCEDURE	3
IV. DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN	4
A. De verzoeken van de Staat tot aanpassing van voorlopige voorzieningen	4
B. Het standpunt van Shell en ExxonMobil	6
V. DE OVERWEGINGEN VAN HET SCHEIDSGERECHT	8
A. Inleiding	8
B. Beoordeling van de verzochte aanpassingen	8
(a) Eerder behandelde schades.....	8
(b) Zettingsschade.....	11
(c) WOZ-waarde 1 januari voorafgaande aan het heffingsjaar.....	14
(d) Leveringsdata verkochte woningen.....	17
C. Conclusie	20
VI. BESLISSING	21

LIJST VAN DEFINITIES

AoH	Akkoord op Hoofdpijnen van 25 juni 2018 tussen de Staat, Shell en ExxonMobil
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens, PB L 119 van 4 mei 2016, p. 1-88)
CVW	Centrum Veilig Wonen
Eiseressen	Shell en ExxonMobil gezamenlijk
ExxonMobil	ExxonMobil Holding Company Holland LLC
Heffingen Fysieke Schade	Door de Staat aan NAM opgelegde heffingen voor fysieke schade als gevolg van Bodembeweging
Heffingen Waardedaling	Door de Staat aan NAM opgelegde heffingen voor waardedaling als gevolg van Bodembeweging
IMG	Instituut Mijnbouwschade Groningen
Kaderwet ZBO's	Kaderwet zelfstandige bestuursorganen
MvAVV	Memorie van antwoord van de Staat inzake het verzoek tot het treffen van voorlopige voorzieningen gedateerd 9 december 2024
NAI	Nederlands Arbitrage Instituut
NAI Arbitragereglement	Arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut geldend vanaf 1 januari 2015
NAM	Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Partij	ExxonMobil, Shell of de Staat
Partijen	ExxonMobil, Shell en de Staat
Pleitnota Eiseressen	Spreekaantekeningen tijdens Shell en ExxonMobil van 19 december 2024
Pleitnota Staat	Pleitnota tijdens de Staat van 19 december 2024
Shell	Shell Nederland B.V.

Shell en ExxonMobil	Shell en ExxonMobil gezamenlijk
Staat	De Staat der Nederlanden
TCMG	Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen
TwG	Tijdelijke wet Groningen
Uitvoeringsbesluit	Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken
Verzoek Aanpassing VoVo	Verzoek van de Staat tot aanpassing voorlopige voorzieningen gedateerd 4 april 2025
Verzoek VoVo	Verzoek van Shell en ExxonMobil tot het treffen van voorlopige voorzieningen gedateerd 19 november 2024
Vonnis VoVo	Arbitraal vonnis van 20 februari 2025 betreffende het verzoek van Eiseressen tot het treffen van voorlopige voorzieningen
Wet WOZ	Wet waardering onroerende zaken

Voor zover hierboven niet afzonderlijk gedefinieerd hebben gedefinieerde begrippen in dit arbitraal vonnis dezelfde betekenis als in het Vonnis VoVo.

Het scheidsgerecht, bestaande uit mr. W.H. van Baren, wonende te Amsterdam, Nederland, mr. H. Boularbah, wonende te Brussel, België, en mr. P. Glazener, wonende te Amsterdam, Nederland, wijst het volgende arbitraal vonnis in het verzoek tot aanpassing van getroffen voorlopige voorzieningen in de arbitrage NAI 5174 volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut (“NAI”) geldend vanaf 1 januari 2015 (“NAI Arbitragereglement”):

I. PARTIJEN

1. Eiseressen in deze arbitrage zijn:

- (1) ExxonMobil Holding Company Holland LLC (“ExxonMobil”)
Botlekweg 121
Havennummer 4060
3197 KA Botlek Rotterdam
Nederland
- (2) Shell Nederland B.V. (“Shell”)
Carel van Bylandtlaan 30
2596 HR Den Haag
Nederland

(Shell en ExxonMobil gezamenlijk: “Eiseressen” of “Shell en ExxonMobil”)

2. ExxonMobil wordt in deze arbitrage bijgestaan door:

Philippe Pinsolle
Thomas Voisin
James Clark
Obioma Ofoego
Hannah Darbès

Quinn Emanuel Urquhart & Sullivan UK, LLP
6 rue Lamennais
75008 Parijs
Frankrijk

en

Bregje Korthals Altes

Ysquare Dispute Resolution
Valley, Beethovenstraat 533
1083 HK Amsterdam
Nederland

3. Shell wordt in deze arbitrage bijgestaan door:

Marnix Leijten
Matthias Kuscher
René van Tricht

Tes Flapper
De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Burgerweeshuispad 201
1076 GR Amsterdam
Nederland

4. Verweerder in deze arbitrage is:

De Staat der Nederlanden (de “Staat”)
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
Nederland

5. De Staat wordt in deze arbitrage bijgestaan door:

Willem Heemskerk
Thijs Franssen
Raimond Dufour

Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.
Bezuidenhoutseweg 57
2594 AC Den Haag
Nederland

(Shell, ExxonMobil en de Staat ieder een “Partij” en gezamenlijk “Partijen”)

II. HET VERZOEK TOT AANPASSING

6. Bij arbitrageaanvraag van 7 december 2023 hebben Shell en ExxonMobil een arbitrage aanhangig gemaakt tegen de Staat. Het geschil ziet onder meer op door Shell en ExxonMobil gestelde niet-nakoming door de Staat van het op 25 juni 2018 tussen Partijen gesloten Akkoord op Hoofdpijnen (het “AoH”).
7. De Staat heeft met de voor de jaren 2020-2022 opgelegde heffingen in totaal een bedrag van EUR 1.860.246.850,47 aan kosten aan NAM doorbelast, maar heeft volgens Shell en ExxonMobil niet zijn daar tegenover staande, uit de artikelen 5.11, 5.13 en 5.14 van het AoH voortvloeiende verantwoordingsverplichtingen nageleefd.
8. Shell en ExxonMobil hebben de Staat gesommeerd om zijn verantwoordingsverplichtingen na te leven. Aan deze sommaties heeft de Staat geen gevolg gegeven. Eiseressen hebben daarom op 19 november 2024 het scheidsgerecht verzocht om in afwachting van de uitspraak ten gronde voorlopige voorzieningen te treffen op grond van artikel 35 NAI Arbitragereglement (het “Verzoek VoVo”).
9. Het scheidsgerecht heeft op 20 februari 2025 bij arbitraal vonnis (het “Vonnis VoVo”) het verzoek van Eiseressen tot het treffen van voorlopige voorzieningen deels toegewezen. Het

scheidsgerecht heeft daarbij de Staat de mogelijkheid geboden te verzoeken om aanpassing van de voorlopige voorzieningen indien de aannames van het scheidsgerecht over in de administratie van het Instituut Mijnbouwschade Groningen (“IMG”) beschikbare of beschikbaar te maken data onjuist blijken te zijn en data als gevolg daarvan niet aan NAM verstrekt kan worden.¹

10. Op 4 april 2025 heeft de Staat het scheidsgerecht verzocht de voorlopige voorzieningen op een aantal punten aan te passen (het “Verzoek Aanpassing VoVo”).

III. HET VERLOOP VAN DE PROCEDURE

11. Ten aanzien van het verloop van de procedure tot aan het Vonnis VoVo verwijst het scheidsgerecht naar hoofdstuk III van het Vonnis VoVo.²
12. Op 24 december 2024 zond de administrateur van het NAI de door de op verzoek van het scheidsgerecht te benoemen secretaris mr. Sofia Paoletta ondertekende verklaring conform artikel 11(4) NAI Arbitragereglement met een *disclosure* aan Partijen en verzocht Partijen binnen drie werkdagen te reageren. Op 24 december 2024 bevestigde de Staat geen bezwaar tegen haar benoeming te hebben. Op 8 januari 2025 benoemde de administrateur van het NAI, ervan uitgaande dat door het uitblijven van bericht binnen de gestelde termijn Shell en ExxonMobil ook geen bezwaar hebben tegen haar benoeming, mr. Sofia Paoletta conform artikel 20 NAI Reglement als secretaris van het scheidsgerecht.
13. Op 4 april 2025 ontving het scheidsgerecht het Verzoek Aanpassing VoVo.
14. Bij brief van 11 april 2025 reageerden Shell en ExxonMobil op de verzoeken van de Staat.
15. De Staat heeft vervolgens bij brief van 15 april 2025 (met twee producties) gereageerd op de brief van Shell en ExxonMobil van 11 april 2025.
16. Bij brief van 18 april 2025 hebben Shell en ExxonMobil gereageerd op de brief van de Staat van 15 april 2025.
17. Op 22 april 2025 informeerde het scheidsgerecht Partijen dat naar aanleiding van de schriftelijke stukken een aantal vragen zijn gerezen, ten aanzien waarvan het in een videoconferentie met partijen nadere verduidelijking zou willen verkrijgen.
18. Op 1 mei 2025 zond het scheidsgerecht een notitie met de vragen van het scheidsgerecht aan Partijen.
19. Op 6 mei 2025 hebben Partijen in een mondelinge behandeling via een videoconferentie, waarvan met instemming van Partijen door het scheidsgerecht een geluidsopname is gemaakt, de eerder toegezonden en nadere vragen van het scheidsgerecht beantwoord en hun standpunten nader toegelicht. De Staat heeft aan de hand van een door hem op 15 april 2025 in het geding

¹ Vonnis VoVo, ¶¶ 246 en 280.

² Vonnis VoVo, ¶¶ 31-51.

gebracht Beoordelingsschema mijnbouwschade (versie 1 juli 2021) van het IMG toegelicht op welke wijze de beoordeling van mijnbouwschade, met inbegrip van zettingsschade, door de deskundigen plaatsvindt. Aan de zijde van ExxonMobil namen deel de advocaten Thomas Voisin en Bregje Korthals Altes, alsmede een aantal partijvertegenwoordigers. Namens Shell waren aanwezig de advocaten Marnix Leijten, René van Tricht en Tes Flapper, alsmede een aantal partijvertegenwoordigers. Namens de Staat namen de advocaten Thijs Franssen en Sarah Deaney, alsmede een aantal partijvertegenwoordigers deel aan de videoconferentie. Namens Shell en ExxonMobil is het woord gevoerd door Bregje Korthals Altes, Marnix Leijten en René van Tricht en namens de Staat door Thijs Franssen. Aan het einde van de zitting heeft het scheidsgerecht aangegeven ernaar te streven in mei 2025 vonnis te wijzen.

20. Op 12 mei 2025 stelde het scheidsgerecht de geluidsopname van de mondelinge behandeling ter beschikking aan Partijen.
21. Op 22 mei 2025 sloot het scheidsgerecht de behandeling van het verzoek tot aanpassing van de getroffen voorlopige voorzieningen af.
22. Het scheidsgerecht heeft over de stellingen van Partijen zoals die in de schriftelijke stukken en de mondelinge behandeling naar voren zijn gebracht beraadslaagd, en is tot het in dit vonnis weergegeven oordeel gekomen.

IV. DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

23. In dit hoofdstuk van het vonnis geeft het scheidsgerecht in onderdeel A een overzicht van de verzoeken tot aanpassing van de Staat en in onderdeel B een korte samenvatting van de reactie van Shell en ExxonMobil op die verzoeken.

A. De verzoeken van de Staat tot aanpassing van voorlopige voorzieningen

24. De Staat stelt voorafgaand aan het Verzoek Aanpassing VoVo overleg te hebben gehad met het IMG om te bezien in hoeverre de informatie die op grond van het Vonnis VoVo aan NAM moet worden verstrekt, daadwerkelijk beschikbaar is of beschikbaar is te maken. Op basis hiervan heeft de Staat geconcludeerd dat dit niet het geval is ten aanzien van de volgende informatie.

Eerder behandelde schade

25. In het Vonnis VoVo is de Staat geboden per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend informatie te verstrekken over het aantal schades dat eerder door het IMG is behandeld en – afzonderlijk – het aantal schades (met inbegrip van uitkeringen onder de stuwmeerregeling) dat eerder door de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (“TCMG”) is behandeld.³
26. De Staat stelt dat het IMG per pand kan aangeven hoeveel eerder behandelde schades daar zijn aangetroffen, maar niet heeft geadministreerd of de betreffende schades eerder zijn behandeld

³ Vonnis VoVo, ¶ 293 (1)(a)(i).

door het IMG óf door de TCMG (of door NAM zélf) en dat onderscheid ook niet betrouwbaar beschikbaar is te maken.

27. De Staat verzoekt de getroffen voorlopige voorziening zo aan te passen dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend, het aantal eerdere behandelde schades te verstrekken zonder dat daarbij behoefte te worden aangegeven door welke instantie (NAM/CVW/TCMG/IMG) de betreffende schades eerder zijn behandeld.

Zettingsschade

28. In het Vonnis VoVo is de Staat geboden per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend informatie te verstrekken over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen, althans, voor zover die informatie niet in de centrale systemen van het IMG beschikbaar is (of eenvoudig beschikbaar is te maken), aan wordt gegeven of de schadevergoeding (mede) vergoeding van zettingsschade omvat.⁴
29. De Staat stelt dat in de systemen van het IMG allereerst niet valt te achterhalen welk bedrag aan schadevergoeding is toegekend vanwege zettingsschade. Dit bedrag is niet geadministreerd en ook niet beschikbaar te maken. Voor panden waarvoor door een onafhankelijke deskundige is geadviseerd vóór 1 juli 2021, is ook niet inzichtelijk te maken of de toegekende schadevergoeding mede een vergoeding van zettingsschade omvat, omdat dat niet in de systemen van het IMG is geadministreerd.
30. De Staat verzoekt de getroffen voorlopige voorziening zo aan te passen dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend vanaf 1 juli 2021 op basis van de beschikbare informatie aan te geven of is geregistreerd dat de schadevergoeding (mede) een vergoeding van zettingsschade omvat.

WOZ-waarde 1 januari voorafgaande aan het heffingsjaar

31. In het Vonnis VoVo is de Staat geboden om vanaf de Heffing Waardedaling 2021 per postcode 4-gebied de gemiddelde WOZ-waarde van de onverkochte woningen waarvoor een vergoeding is toegekend te verstrekken op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het heffingsjaar.⁵
32. De Staat stelt dat het IMG enkel beschikt over de WOZ-waarden van de onverkochte woningen waarvoor een vergoeding is toegekend op de peildatum die relevant is voor de berekening van de hoogte van de waardedalingvergoeding voor die woning, te weten, afhankelijk van de gehanteerde methodiek, per 1 januari 2019 of 1 januari 2021. WOZ-waarden voor andere data heeft het IMG volgens de Staat niet tot zijn beschikking en kan het IMG ook niet ter beschikking krijgen.
33. De Staat verzoekt de getroffen voorlopige voorziening zo aan te passen dat de Staat wordt opgedragen om per postcode 4-gebied:

⁴ Vonnis VoVo, ¶ 293 (1)(a)(ii).

⁵ Vonnis VoVo, ¶ 293 (2)(b)(ii).

- voor de onverkochte woningen waarvoor een vergoeding is toegekend op grond van de WOZ-waarde op de peildatum 1 januari 2019, de gemiddelde WOZ-waarde op die peildatum te verstrekken; en
- voor de onverkochte woningen waarvoor een vergoeding is toegekend op grond van de WOZ-waarde op de peildatum 1 januari 2021, de gemiddelde WOZ-waarde op die peildatum te verstrekken.

Leveringsdata verkochte woningen

34. In het Vonnis VoVo is de Staat geboden in aanvulling op bijlage 5a een opgave te verstrekken voor ieder van de in bijlage 5a van Heffing Waardedaling opgenomen verkochte woningen, geanonimiseerd per de daarin opgenomen postcode 4-gebieden, van de leveringsdata en het percentage waardedaling op die data.⁶
35. Het IMG en de Staat hebben bezwaar tegen het leveren van deze data op de manier zoals in het vonnis bepaald, omdat de te verstrekken informatie per definitie niet te anonimiseren is en dus een persoonsgegeven betreft. Het verstrekken van deze informatie acht de Staat en het IMG – met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de individuele burgers – niet gerechtvaardigd.
36. De Staat verzoekt de getroffen voorlopige voorziening zo aan te passen dat de Staat wordt bevolen om in aanvulling op bijlage 5a per postcode 4-gebied van ieder van de in bijlage 5a van die heffing opgenomen verkochte woningen geanonimiseerd:
 - een opgave te geven van het half jaar (januari tot en met juni of juli tot en met december) waarin de betreffende woning is geleverd; en
 - het percentage waardedaling dat is gehanteerd om de waardedalingsvergoeding te berekenen voor de verkopende eigenaren.

B. Het standpunt van Shell en ExxonMobil

37. Shell en ExxonMobil zijn van oordeel dat de getroffen voorzieningen onverkort in stand dienen te blijven en het Scheidsgerecht de verzoeken van de Staat dient af te wijzen. Het Vonnis VoVo laat volgens Shell en ExxonMobil enkel ruimte voor aanpassingen voor informatie die door de Staat – ook met gebruikmaking van de bevoegdheden van de Staat uit hoofde van artikel 20 van de Kaderwet ZBO's – niet beschikbaar gemaakt kán worden.
38. Shell en ExxonMobil benadrukken dat de Staat – niet het IMG – aan de opgelegde informatieverplichtingen moet voldoen. Als informatie niet door het IMG is geadministreerd of geregistreerd maar die voor de Staat (of het IMG) wel beschikbaar is of beschikbaar is te maken, dan moet de Staat deze informatie verstrekken.

Eerder behandelde schade

⁶ Vonnis VoVo, ¶ 293 (2)(c).

39. Shell en ExxonMobil menen dat het voor de Staat wel degelijk mogelijk is om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend niet alleen informatie te verstrekken over het aantal schades dat eerder door het IMG is behandeld, maar ook het aantal schades dat eerder door de TCMG is behandeld. Het IMG heeft immers rechtstreeks toegang tot de administratie van de TCMG, waardoor de betreffende informatie beschikbaar gemaakt kan worden. De getroffen voorziening dient volgens Shell en ExxonMobil dan ook onverkort te worden gehandhaafd.

Zettingsschade

40. Shell en ExxonMobil betogen dat het onwaarschijnlijk is dat het IMG in zijn dossiers geen onderscheid zou maken naar schadetype, en de herstelkosten van vastgestelde zettingsschade niet zou hebben geadministreerd in de achterliggende dossiers. Het is voor Shell en ExxonMobil onduidelijk waarom deze informatie niet (eenvoudig) beschikbaar te maken zou zijn. Dat de Staat voor vergoedingen die vóór 1 juli 2021 zijn uitgekeerd niet in staat zou zijn om aan te geven of bepaalde vergoedingen mede een vergoeding voor zettingsschade omvatten, komt Shell en ExxonMobil onwaarschijnlijk voor, omdat de Staat al in 2020 externe deskundigen inschakelde om specifiek over zettingsschade te adviseren.
41. De enkele suggestie dat de verzochte informatie over zettingsschade niet separaat is geadministreerd in de systemen van het IMG, is volgens Shell en ExxonMobil onvoldoende om de voorziening op dit punt aan te passen. In de rapportages van de deskundigen van het IMG, is deze informatie wel degelijk geadministreerd en deze kan dus beschikbaar worden gemaakt. De Staat zal in ieder geval voor toekomstige heffingen ervoor moeten zorgen dat de noodzakelijke informatie alsnog wordt geadministreerd, althans dat deze beschikbaar kan worden gemaakt.

WOZ-waarde 1 januari voorafgaande aan het heffingsjaar

42. Shell en ExxonMobil merken op dat de stelling van de Staat dat het IMG niet over de relevante WOZ-waarden beschikt niet inhoudt dat zowel het IMG als de Staat niet over de publiek toegankelijke relevante WOZ-waarden kan beschikken. Shell, ExxonMobil of NAM kunnen zelf de relevante gegevens niet opvragen, omdat zij niet beschikken over de adresgegevens van de woningen waarvoor een vergoeding is uitgekeerd. De Staat (althans het IMG) kan dat wel en het ligt volgens Eiseressen dus op zijn weg om op dit punt de heffingen transparant en inzichtelijk te maken.

Leveringsdata verkochte woningen

43. Shell en ExxonMobil bestrijden dat op basis van de combinatie van de leveringsdatum en het enkele postcode 4-gebied in het Kadaster kan worden achterhaald wie de eigenaar van de woning was. Ook valt niet in te zien waarom het verstrekken van deze informatie niet gerechtvaardigd zou zijn. De Staat heeft niet gemotiveerd dat er sprake zou zijn van strijd met de AVG. NAM kan niet op andere wijze toetsen of door het IMG toegekende vergoedingen binnen de aansprakelijkheid van NAM vallen. Het gaat bovendien om de afwikkeling van de aansprakelijkheid van NAM, zodat Shell en ExxonMobil geen relevant verschil zien met de

situatie waarin de aanvrager in plaats van bij het IMG bij NAM om vergoeding van waardedaling had gevraagd.

Conclusie

44. Shell en ExxonMobil verzoeken het scheidsgerecht te bepalen dat de getroffen voorzieningen waarvan de Staat aanpassingen verzoekt, onverkort in stand blijven omdat deze aanpassingen niet behoorlijk onderbouwd zijn en ook ongegrond zijn, zowel ten aanzien van reeds opgelegde als de nog op te leggen heffingen.

V. DE OVERWEGINGEN VAN HET SCHEIDSGERECHT

A. Inleiding

45. Ten aanzien van bevoegdheid, plaats en taal van de arbitrage, toepasselijk recht en de beslissingsmaatstaf verwijst het scheidsgerecht naar onderdeel V (A) van het Vonnis VoVo.⁷
46. Het scheidsgerecht heeft in het Vonnis VoVo de Staat de mogelijkheid geboden te verzoeken om aanpassing van de getroffen voorlopige voorzieningen indien de aannames van het scheidsgerecht over in de administratie van het IMG beschikbare of beschikbaar te maken data onjuist blijken te zijn en data als gevolg daarvan niet aan NAM verstrekt kan worden.⁸ Nu de Staat een beroep doet op de omstandigheid dat de informatie die op grond van het Vonnis VoVo aan NAM moet worden verstrekt, deels niet daadwerkelijk beschikbaar is of beschikbaar is te maken, is het verzoek tot aanpassing ontvankelijk.
47. Het scheidsgerecht zal hierna in onderdeel B de vier door de Staat verzochte aanpassingen van de in het Vonnis VoVo getroffen voorlopige voorzieningen bespreken, gevolgd door een conclusie in onderdeel C.

B. Beoordeling van de verzochte aanpassingen

48. De Staat verzoekt aanpassing van de getroffen voorlopige voorzieningen ten aanzien van: (a) de Heffingen Fysieke Schade met betrekking tot het aantal eerder door het IMG en het TCMG behandelde schades; (b) de Heffingen Fysieke Schade met betrekking tot zettingsschades; (c) de Heffingen Waardedaling met betrekking tot de WOZ-waarde van onverkochte woningen op 1 januari voorafgaande aan het heffingsjaar; en (d) de Heffingen Waardedaling met betrekking tot leveringsdata van verkochte woningen.

(a) Eerder behandelde schades

49. In het Vonnis VoVo heeft het scheidsgerecht de Staat geboden ten aanzien van de Heffingen Fysieke Schade afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend informatie aan NAM te verstrekken over het aantal eerdere schades dat door het IMG is behandeld en het

⁷ Vonnis VoVo, ¶¶ 101-108.

⁸ Vonnis VoVo, ¶¶ 246 en 280.

aantal eerdere schades (met inbegrip van uitkeringen onder de stuwmeerregeling) dat door de TCMG is behandeld, met in het vonnis nader omschreven anonimisering van de betreffende panden op postcode 4-niveau.

Positie Staat

50. Het IMG kan volgens de Staat per pand wel aangeven hoeveel eerder behandelde schades daar zijn aangetroffen, maar niet of de betreffende schades eerder zijn behandeld door het IMG dan wel door de TCMG. Bedoeld onderscheid is ook niet betrouwbaar beschikbaar te maken. De Staat ontkent te hebben bevestigd dat deze specifieke informatie beschikbaar is. Gezien de onduidelijkheid van het verzoek van Shell en ExxonMobil, specifiek met betrekking tot de schadehistorie, kan de Staat ook niet worden tegengeworpen dat hij niet eerder heeft aangegeven dat deze informatie niet beschikbaar is (te maken). In de administratie van het IMG (en die van de TCMG) wordt géén onderscheid gemaakt door welke instantie de betreffende schade eerder is behandeld. De onafhankelijke deskundige die over een aanvraag om fysieke schadevergoeding adviseert dient aan de hand van eerdere schaderapporten te onderzoeken of een schade eerder is behandeld (en dus moet worden afgewezen) en die conclusie te registreren, maar hoeft niet te registreren door welke instantie de schade eerder is behandeld.

Positie Shell en ExxonMobil

51. Shell en ExxonMobil betogen dat het standpunt van de Staat dat de informatie niet beschikbaar gemaakt kan worden omdat in de data van het IMG geen onderscheid zou zijn gemaakt naar de organisatie die de eerdere schade heeft behandeld niet spoort met de stellingen van de Staat in de Memorie van Antwoord inzake het verzoek tot het treffen van voorlopige voorzieningen van 9 december 2024 (“MvAVV”), waarin niet werd betwist dat de relevante informatie niet aanwezig zou zijn. Het is volgens hen voor de Staat mogelijk per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend informatie te verstrekken over zowel het aantal schades dat eerder door het IMG als het aantal schades dat eerder door de TCMG, met inbegrip van vergoedingen onder de stuwmeerregeling, is behandeld. Het IMG heeft immers rechtstreeks toegang tot de administratie van de TCMG, waardoor de betreffende informatie beschikbaar gemaakt kan worden.
52. Shell en ExxonMobil hebben daaraan toegevoegd dat ten aanzien van de stuwmeerregeling een definitieve schikking is bereikt met finale kwijting, waardoor alle schades die op grond van deze regeling zijn vergoed geregistreerd zouden moeten zijn. Het IMG zou nu bezig zijn met het “opplussen” van eerder door IMG/TCMG/NAM/CVW vergoede schades. Daarvoor kan NAM niet aansprakelijk worden gehouden. Ten slotte menen Shell en ExxonMobil dat de splitsing tussen door de TCMG en het IMG vergoede schades inzicht biedt of wel daadwerkelijk door het IMG getoetst wordt op eerder behandelde schades.

Beoordeling scheidsgerecht

53. Het scheidsgerecht oordeelt dat het standpunt van de Staat, dat de informatie ten aanzien van eerder door het IMG, respectievelijk de TCMG behandelde schades niet beschikbaar gemaakt kan worden, niet ondergraven wordt door hetgeen de Staat in de MvAVV naar voren heeft

gebracht. In de MvAVV heeft de Staat aangevoerd dat uit het verzoek van Shell en ExxonMobil niet duidelijk wordt welke aanvullende informatie Eiseressen precies willen ontvangen.⁹ Nu Shell en ExxonMobil eerst tijdens de mondelinge behandeling van 19 december 2024 duidelijk hebben gemaakt dat het hen ging om een opgave van de hoeveelheid eerder vergoede schades door het IMG enerzijds en de TCMG anderzijds, kan de reactie van de Staat in de MvAVV op dat moment niet op die wijze gespecificeerde, slechts in algemene termen verwoorde verzoek niet aan de Staat worden tegengeworpen.

54. In het Vonnis VoVo heeft het scheidsgerecht zijn beoordeling van het verzoek zoals dat door Shell en ExxonMobil ter zitting nader is gespecificeerd gebaseerd op de in het Kroll-rapport aangegeven onzekerheid of de weergave in Bijlage 3, tabel 16a en 16b, van het Heffingsbesluit Fysieke Schade 2022 van het aantal dossiers waarin sprake is van “eerder behandelde schades”, enkel schades betreft die eerder door IMG zijn behandeld, of ook schades die in een verder verleden eerder door de TCMG zijn behandeld.¹⁰
55. Uit de door de Staat bij zijn Verzoek Aanpassing VoVo blijkt naar het oordeel van het scheidsgerecht voldoende dat onder “eerder behandelde schades” zowel schades die eerder zijn behandeld door het IMG als schades die eerder zijn behandeld door de TCMG (en/of NAM of het CVW) zijn begrepen, zodat de in het Kroll-rapport gesignaleerde onzekerheid daarmee is opgehelderd.
56. Het scheidsgerecht vermag niet in te zien op welke wijze het aan NAM gesplitst verstrekken van informatie over het aantal eerdere schades dat door het IMG is behandeld en het aantal eerdere schades (met inbegrip van uitkeringen onder de stuwmeerregeling) dat door de TCMG is behandeld, bijdraagt aan transparantie en inzichtelijkheid van de Heffingen Fysieke Schade. De Staat heeft immers bevestigd dat ook uitkeringen onder de stuwmeerregeling als eerder behandelde schades in aanmerking worden genomen. Voor het overige is niet gebleken dat in de opgave van het aantal eerder behandelde schades onderscheid wordt gemaakt tussen eerder behandelde schades onder de reguliere vergoedingsregeling en eerder (door de TCMG) behandelde schades onder de stuwmeerregeling.
57. Shell en ExxonMobil hebben evenmin voldoende duidelijk gemaakt dat transparantie en inzichtelijkheid van de Heffingen Fysieke Schade ten aanzien van het mogelijk “opplussen” van eerder door IMG/TCMG/NAM/CVW vergoede schades zouden vereisen dat het aantal eerdere schades dat door het IMG, respectievelijk de TCMG is behandeld afzonderlijk aangegeven wordt, in plaats van het aanbod van de Staat om per afzonderlijk pand waarvoor eerder een schadevergoeding is toegekend het aantal eerder behandelde schades te verstrekken. Onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat in geval van “opplussen” het risico zou bestaan dat het IMG en/of de Staat niet zouden aangeven dat ten aanzien van het betreffende pand al eerder schades zijn vergoed. Bovendien valt ten aanzien van het “opplussen” niet in te zien wat het qua transparantie en inzichtelijkheid uitmaakt of sprake is van “opplussen” van schades die eerder door het IMG zijn vergoed, dan wel van schades die eerder door de TCMG of NAM/CVW zijn vergoed. Het enkele feit dat bij een toegekende vergoeding ten aanzien van een pand blijkt dat

⁹ MvAVV, ¶ 5.7.17.

¹⁰ Vonnis VoVo, ¶ 169.

eerder schades aan dat pand door het IMG dan wel de TCMG zijn behandeld is bovendien niet indicatief voor “opplussen”.

58. Ten slotte acht het scheidsgerecht het verkrijgen van inzicht of door het IMG wel daadwerkelijk getoetst wordt op eerder behandelde schades onvoldoende reden om in deze fase van de procedure de Staat op te dragen alsnog een splitsing tussen door de TCMG en het IMG vergoede schades te maken, te meer daar die splitsing in de administratie van het IMG niet gemaakt is. Het verifiëren of het IMG daadwerkelijk conform haar interne regels toetst op eerder behandelde schades kan evenzeer in het kader van de door de Auditdienst Rijk uit te voeren controle plaatsvinden.
59. Het scheidsgerecht zal daarom de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (1)(a)(i), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend, het totaal aantal eerdere door NAM, het CVW, de TCMG en/of het IMG behandelde schades te verstrekken. Daarbij hoeft niet te worden aangegeven door welke instantie de betreffende schades eerder zijn behandeld.

(b) Zettingsschade

60. In het Vonnis VoVo heeft het scheidsgerecht de Staat geboden ten aanzien van de Heffingen Fysieke Schade afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend informatie aan NAM te verstrekken over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen, althans, voor zover die informatie niet in de centrale systemen van het IMG beschikbaar is (of eenvoudig beschikbaar is te maken) aan te geven of de schadevergoeding (mede) vergoeding van zettingsschade omvat, met in het vonnis nader omschreven anonimisering van de betreffende panden op postcode 4-niveau.

Positie Staat

61. De Staat betoogt dat in de systemen van het IMG niet is geadministreerd welk bedrag aan schadevergoeding is toegekend vanwege zettingsschade. Evenmin is het beschikbaar te maken. In de systemen van het IMG is ten aanzien van panden waarvoor door een onafhankelijke deskundige is geadviseerd vóór 1 juli 2021 niet geadministreerd en dus niet inzichtelijk te maken, of de toegekende schadevergoeding mede een vergoeding van zettingsschade omvat. Voor de panden waarvoor een onafhankelijke deskundige ná 1 juli 2021 heeft geadviseerd kan wel worden aangegeven of de toegekende schadevergoeding mede een vergoeding voor zettingsschade omvat, maar niet wat de hoogte van die vergoeding is.
62. Het IMG werkte tot 1 juli 2021 met een relatief eenvoudige datastructuur voor wat betreft de opname en beoordeling van de schade, waarin niet per schade behoefde te worden vastgesteld of sprake was van een schade die (mede) zettingsgerelateerd is of niet. Bevindingen van vanaf 2020 ingeschakelde deskundigen of opgenomen schades zettingsgerelateerd zijn volgens de Staat niet in de data van het IMG geadministreerd. In de deskundigenrapporten is ook niet per vergoede schade vastgesteld of het al dan niet een zettingsschade is. Het raadplegen van de afzonderlijke – vele honderdduizenden – rapporten zou een kostbare inhoudelijke herbeoordeling door een bouwkundige vergen, hetgeen, mede in het licht van de overweging

van het scheidsgerecht in het Vonnis VoVo dat niet naar individuele dossiers hoeft te worden teruggegrepen, niet van de Staat geveerd kan worden.

63. Vanaf 1 juli 2021 wordt voor schades waarvan de oorzaak is vast te stellen volgens de Staat door het IMG wél geadministreerd of de schade (mede) zettingsschade was. Deze specificering in de data-administratie was een gevolg van het op dat moment invoeren van een nader beoordelingskader. Deze registratie is echter alleen bevestigend van aard, in de zin dat de registratie niet uitsluit dat ook in andere dossiers (bijvoorbeeld wanneer vergoeding is toegekend voor schade waarvan de oorzaak niet kon worden vastgesteld) mede een vergoeding is toegekend die betrekking heeft op zettingsschade. Onderscheid in het toegekende schadebedrag kan echter niet worden gemaakt, omdat schadebedragen simultaan zien op schade door trillingen als gevolg van aardbevingen en op schade door zettingen. Uit de administratie kan niet worden onderscheiden welk deel waarbij hoort.

Positie Shell en ExxonMobil

64. Shell en ExxonMobil achten het onwaarschijnlijk dat het IMG in zijn dossiers geen onderscheid zou maken naar schadetype en de herstelkosten van vastgestelde zettingsschade niet zou hebben geadministreerd, daarbij verwijzend naar uitingen op de website van het IMG over het vaststellen van zettingsschade. Dat de Staat voor vergoedingen die vóór 1 juli 2021 zijn uitgekeerd niet in staat zou zijn om aan te geven of bepaalde vergoedingen mede een vergoeding voor zettingsschade omvatten, komt Shell en ExxonMobil ook onwaarschijnlijk voor. Het IMG schakelde immers al in 2020 externe deskundigen in om specifiek over zettingsschade te adviseren. In de rapportages van de deskundigen van het IMG moet deze informatie in ieder geval zijn geadministreerd en deze kan dus beschikbaar worden gemaakt.
65. Ook indien teruggrijpen naar individuele dossiers niet van de Staat geveerd zou kunnen worden, dient de Staat volgens Shell en ExxonMobil in ieder geval voor het verleden en voor de toekomst per pand aan te geven of (mede) sprake is van vergoeding van zettingsschade en daarnaast voor de toekomst ook het bedrag aan zettingsschade te administreren, althans er voor te zorgen dat deze informatie beschikbaar gemaakt kan worden.

Beoordeling scheidsgerecht

66. Het scheidsgerecht oordeelt dat de Staat voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat ten aanzien van panden waarvoor door een onafhankelijke deskundige is geadviseerd vóór 1 juli 2021 in de centrale systemen van het IMG niet is geadministreerd of de toegekende schadevergoeding mede een vergoeding van zettingsschade omvat. Ongeacht of de verzochte informatie wel of niet in de rapporten van deskundigen zou zijn geadministreerd, kan van de Staat in dit stadium van de procedure niet geveerd worden, zoals het scheidsgerecht al in het Vonnis VoVo heeft geoordeeld, naar individuele dossiers terug te grijpen.¹¹ Dat klemte te meer omdat, zoals tijdens de mondelinge behandeling bevestigd door Partijen, het voor de betreffende periode gaat om circa 40.000 dossiers (met in de regel meerdere individuele schades per dossier), waarin per

¹¹ Vonnis VoVo, ¶ 177.

- vergoede schade alsnog door een bouwkundige zou moeten worden vastgesteld of de betreffende schade al dan niet een zettingsschade is en welke vergoeding ter zake is toegekend.
67. Volgens de Staat kan het IMG vanaf 1 juli 2021 wel aangeven of de toegekende schadevergoeding mede een vergoeding voor zettingsschade omvat, maar niet welk deel van de vergoeding op zettingsschade betrekking heeft. De Staat heeft tijdens de mondelinge behandeling nader toegelicht dat de deskundige één bedrag vaststelt ter vergoeding van alle individuele schades in een dossier. Bovendien kunnen bepaalde kosten van schadeherstel (zoals bijvoorbeeld steigeren) aan zowel zettingsschades als niet-zettingsschades toegerekend worden.
 68. De Staat heeft niet bestreden dat hij al vele jaren weet dat Shell, ExxonMobil en NAM menen dat gemaakte kosten voor zettingsschade niet aan NAM kunnen worden doorbelast. Ook het IMG was hiermee bekend. De Staat en het IMG hebben ervoor gekozen vóór 1 juli 2021 in het geheel niet te administreren of er sprake is van zettingsschade en vanaf 1 juli 2021 niet te administreren welk deel van de begrote schade uit zettingsschade bestaat. De Staat stelt dat zettingsschade wel degelijk kan ontstaan door mijnbouwtrillingen en de indirecte effecten van diepe bodemdaling. In deze arbitrage zal het scheidsgerecht daarover mogelijk tot een oordeel moeten komen. Zou later blijken dat het standpunt van de Staat wordt gevolgd, dan ontbreekt mogelijk voldoende belang bij de uitsplitsing van vergoedingen voor zettingsschade en niet-zettingsschade. Zou echter later blijken dat het standpunt van Shell en ExxonMobil wordt gevolgd, dan rust in de ogen van het scheidsgerecht in beginsel op de Staat het risico van bewijslevering ten aanzien van de omvang van de in dat geval alleen te vergoeden niet-zettingsschade.
 69. Het scheidsgerecht oordeelt in lijn met de hierboven in paragraaf 66 voor de periode vóór 1 juli 2021 gememoreerde redenen dat het in dit stadium van de procedure niet van de Staat gevergd kan worden per individueel dossier, waarin vanaf 1 juli 2021 is geadministreerd dat zettingsschade is vergoed, achteraf alsnog de deskundige te laten vaststellen welk deel van de betaalde vergoeding aan zettingsschade is toe te rekenen.
 70. Het scheidsgerecht oordeelt voor de toekomst dat van de Staat wel gevergd kan worden dat ten aanzien van heffingen die geheel of gedeeltelijk gebaseerd zijn op schadevaststellingen door deskundigen na 1 juli 2025 aan NAM – desnoods op basis van schattingen van de ingeschakelde deskundigen – informatie wordt verstrekt over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoedingen is begrepen. Het scheidsgerecht acht die informatie voor de toekomst voldoende eenvoudig in de centrale systemen van het IMG beschikbaar te maken. Hoewel niet als zodanig verzocht door Shell en ExxonMobil, geeft het scheidsgerecht de Staat in overweging daarbij eveneens een onderscheid te maken tussen enerzijds rechtstreeks vergoede zettingsschade en anderzijds verergering van niet-mijnbouwgerelateerde zettingsschades.
 71. Het scheidsgerecht zal daarom de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (1)(a)(ii), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend vanaf 1 juli 2021 op basis van de beschikbare informatie aan te geven of is geregistreerd dat de schadevergoeding (mede) een

vergoeding van zettingsschade omvat en vanaf 1 juli 2025 informatie te verstrekken over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen.

(c) WOZ-waarde 1 januari voorafgaande aan het heffingsjaar

72. In het Vonnis VoVo heeft het scheidsgerecht de Staat geboden ten aanzien van de Heffingen Waardedaling informatie aan NAM te verstrekken, te beginnen bij de Heffing Waardedaling 2021, in de vorm van een aangepaste bijlage 5a bij het heffingsbesluit waarin per postcode 4-gebied kolommen zijn toegevoegd die weergeven: (i) het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van in tabel 5a gebruikte WOZ-waarde; (ii) de gemiddelde WOZ-waarde van die woningen op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het heffingsjaar; en (iii) het gemiddeld percentage waardedaling van die woningen op basis van WOZ-waarde op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het heffingsjaar.

Positie Staat

73. De Staat stelt dat het IMG enkel beschikt over de WOZ-waarden van de onverkochte woningen waarvoor een vergoeding is toegekend, op de peildatums die relevant zijn voor de berekening van de hoogte van de waardedalingsvergoeding voor die woning. Dat houdt in dat het IMG, afhankelijk van de methodiek die is gehanteerd om de waardedalingsvergoeding te bepalen, per pand slechts beschikt over de WOZ-waarde per 1 januari 2019 of 1 januari 2021. WOZ-waarden voor andere data heeft het IMG niet tot zijn beschikking.
74. Het IMG noch de Staat kan deze WOZ-waardes krijgen, omdat zij die niet nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke taken. Artikel 10, eerste lid, onder h, Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken (het “Uitvoeringsbesluit”) stelt deze eis aan het IMG als het waardegegevens op wil vragen bij de Dienst voor het Kadaster. Artikel 37c Wet waardering onroerende zaken (“Wet WOZ”) stelt namelijk de eis dat een afnemer, zoals het IMG, een waardegegeven uitsluitend gebruikt bij de uitoefening van een op grond van een wettelijk voorschrift verleende bevoegdheid. Het is daarmee volgens de Staat wettelijk uitgesloten dat het IMG – en hetzelfde geldt voor een ander bestuursorgaan dat behoort tot de Staat – de bevolen waardegegevens verkrijgt, omdat het niet nodig is in verband met enige wettelijke taak.
75. Tijdens de mondelinge behandeling bevestigde de Staat op een vraag van het scheidsgerecht dat het verzoek tot aanpassing zich niet uitstrekt tot de toe te voegen kolom (i) - het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van in tabel 5a gebruikte WOZ-waarden. Ook merkte de Staat op dat via de publiek toegankelijke WOZ-waarden Shell en ExxonMobil wel per postcode per jaar een gemiddelde WOZ-waarde kunnen vaststellen, die als benadering van het effect van het hanteren van een meer recente peildatum is te gebruiken.
76. Nu Shell en ExxonMobil hebben aangegeven niet te zitten wachten op de data die de Staat zou verstrekken als deze voorziening wordt aangepast zoals de Staat heeft voorgesteld, meent de Staat dat kan worden volstaan met het schrappen van het deel van het vonnis waaraan niet kan worden voldaan.

Positie Shell en ExxonMobil

77. Primair betogen Shell en ExxonMobil dat de Staat ter zitting of in de MvAVV niet gesteld heeft dat het onmogelijk is om de relevante gegevens aan te leveren. Zowel het IMG als de Staat kan wel degelijk over de relevante WOZ-waarden beschikken, aangezien die publiek toegankelijk zijn (voor iedere woning kan via een website de WOZ-waarde over de afgelopen jaren worden geraadpleegd). Shell, ExxonMobil of NAM zijn niet in staat de relevante gegevens zelf op te vragen, omdat zij niet beschikken over de adresgegevens van de woningen waarvoor een vergoeding is uitgekeerd.
78. Shell en ExxonMobil menen dat een juiste uitvoering van de wettelijke taakopdracht van het IMG niet in de weg staat aan het opvragen van de betreffende WOZ-waarden. Een correcte uitvoering van de wettelijke taken van het IMG brengt immers met zich dat het IMG van meer recente peildata uitgaat, althans peildata die zo dicht mogelijk liggen bij de datum van toekenning van een schadebedrag en het percentage waardedaling op dat actuele moment. Ook als het IMG vast zou houden aan de gehanteerde peildata, dient de Staat volgens Shell en ExxonMobil eigenhandig een aangepaste bijlage 5a bij het heffingsbesluit op te stellen, rekening houdend met de meer recente peildata. De Staat heeft toegang tot die gegevens.

Beoordeling scheidsgerecht

79. Het verzoek tot aanpassing van de getroffen voorlopige voorziening draait in de kern om de vraag of het IMG, dan wel de Staat, op grond van wettelijke beperkingen geen toegang heeft tot andere WOZ-waarden dan de WOZ-waarden op de gehanteerde peildata van 1 januari 2019, respectievelijk 1 januari 2021.
80. Artikel 37h WOZ bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur bestuursorganen worden aangewezen die bevoegd zijn tot gebruik van een waardegegeven¹² of de daarbij behorende temporele en meta-kenmerken ten behoeve van de bij die algemene maatregel van bestuur aan te wijzen doeleinden. De Basisregistratie waarde onroerende zaken is een gesloten registratie, hetgeen betekent dat er een wettelijk voorschrift ten grondslag dient te liggen aan de verstrekking van het authentieke waardegegeven. Artikel 37h creëert de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur bestuursorganen aan te wijzen die bevoegd zijn tot het gebruik van het waardegegeven ten behoeve van in die algemene maatregel van bestuur aan te wijzen doeleinden.¹³
81. Artikel 10 lid 1 sub h van het Uitvoeringsbesluit bepaalt dat als bestuursorgaan dat bevoegd is tot het gebruik van het waardegegeven en de daarbij behorende temporele en meta-kenmerken op grond van artikel 37h Wet WOZ wordt aangewezen: het Instituut Mijnbouwschade Groningen ten behoeve van de vaststelling van de waarde van onroerende zaken in de provincies Groningen, Drenthe en Friesland voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van zijn wettelijke taken, bedoeld in artikel 2 Tijdelijke wet Groningen (“TwG”). Het Uitvoeringsbesluit

¹² Onder een waardegegeven wordt verstaan de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet WOZ vastgestelde waarde van een onroerende zaak (art. 2 Wet WOZ).

¹³ Kamerstukken II 2009/10, 32 129, nr. 3, p. 82-83 (MvT).

wijst de Minister niet als zodanig aan ten behoeve van het opleggen van heffingen aan de exploitant als bedoeld in artikel 15 TwG.

82. Op grond van artikel 2 TwG heeft het IMG tot taak en is bevoegd schade af te handelen en daartoe aanspraken op een vergoeding van schade en de omvang van de vergoeding van schade vast te stellen. Het IMG is daarbij ten aanzien van vergoeding van waardedaling van woningen uitgegaan van peildata van WOZ-waarden per 1 januari 2019 en 1 januari 2021. Het IMG had ook kunnen uitgaan van andere peildata. In dat geval waren de WOZ-waarden op andere peildata noodzakelijk geweest voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het IMG bedoeld in artikel 2 TwG.
83. Het feit dat de Minister met betrekking tot het opleggen van heffingen aan de exploitant als bedoeld in artikel 15 TwG niet wordt genoemd in het Uitvoeringsbesluit houdt naar het voorlopig oordeel van het scheidsgerecht in dat artikel 37h Wet WOZ in de weg staat aan rechtstreeks zelfstandig gebruik van de WOZ-waarden door de Staat.
84. Artikel 40b lid 1 Wet WOZ bepaalt echter dat eenieder op verzoek het waardegegeven van een bepaalde onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dient, kan inzien of verstrekt krijgen bij het loket voor openbare WOZ-waarden. Lid 2 voegt daaraan toe dat bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald in welke gevallen, onder welke voorwaarden en tegen welk tarief een verzameling van waardegegevens betreffende onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen verstrekt kan worden via het loket voor openbare WOZ-waarden in een zodanige vorm dat daarop rechtstreeks een geautomatiseerde verwerking mogelijk is ten aanzien van een op voorhand onbepaalde groep van woningen of personen. Het scheidsgerecht heeft niet kunnen vaststellen dat het tot een algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 40b Wet WOZ is gekomen.
85. Het scheidsgerecht heeft in het Vonnis VoVo voorlopig geoordeeld dat de open norm inzake transparantie en inzichtelijkheid die artikel 5.11 van het AoH bevat met zich meebrengt dat indien informatie die geacht kan worden bij te dragen aan de transparantie en inzichtelijkheid van de uitgaven en kosten waarop de heffing is gebaseerd beschikbaar is of kan komen, die informatie behoudens wettelijke bezwaren of zwaarwegende redenen in beginsel verstrekt dient te worden.¹⁴ Bij toewijzing van het verzoek van Shell en ExxonMobil ten aanzien van actuele peilwaarden van WOZ-waarden is het scheidsgerecht ervan uitgegaan dat het IMG in haar geautomatiseerde vergoedingssysteem voor waardedaling toegang heeft tot de betreffende WOZ-gegevens, zodat uitgaande van het toepasselijke Atlas Research-model een herberekening kan worden gemaakt tegen de recentere WOZ-waarde.¹⁵ Die aanname is thans onjuist gebleken, maar het scheidsgerecht kan niet inzien dat er voor het IMG een wettelijk beletsel bestaat om toegang te krijgen tot WOZ-waarden op andere peildata, als uiteindelijk het oordeel in deze arbitrage zou zijn dat NAM alleen kan worden aangesproken voor een vergoeding voor waardedaling die uitgaat van WOZ-waarden op die andere peildata, omdat de taken en bevoegdheden van het IMG als bedoeld in artikel 2 TwG met zich meebrengen dat daarvan had moeten worden uitgegaan. De consequentie daarvan zou immers zijn dat toegang tot WOZ-

¹⁴ Vonnis VoVo, ¶ 156.

¹⁵ Vonnis VoVo, ¶ 212.

waarden op die andere peildata nodig is voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het IMG bedoeld in artikel 2 TwG.

86. Het scheidsgerecht acht zich onvoldoende voorgelicht en het ook overigens in deze fase van de procedure prematuur om tot een voorlopig oordeel te komen of de taken en bevoegdheden van het IMG als bedoeld in artikel 2 TwG met zich meebrengen dat van WOZ-waarden op andere peildata dient te worden uitgegaan. De consequentie is dat artikel 37h Wet WOZ en het Uitvoeringsbesluit vooralsnog in de weg staan aan gebruik van WOZ-waarden op andere peildata dan 1 januari 2019 of 2021. Het scheidsgerecht neemt daarbij in overweging dat naar zeggen van de Staat gedurende de mondelinge behandeling het IMG de uitvoering van vergoedingsregeling voor waardedaling van woningen vrijwel heeft afgerond. Dit houdt in dat grotendeels sprake zal zijn van het achteraf reconstrueren van de vergoeding voor waardedaling zoals die volgens Shell en ExxonMobil zou moeten zijn vastgesteld. Het scheidsgerecht ziet vooralsnog niet in waarom die exercitie niet kan wachten totdat het scheidsgerecht het voldoende aannemelijk acht dat de taken en bevoegdheden van het IMG als bedoeld in artikel 2 TwG met zich meebrengen dat van WOZ-waarden op andere peildata dient te worden uitgegaan.
87. Ook al zou het via het loket voor openbare WOZ-waarden wel mogelijk zijn toegang te krijgen tot individuele WOZ-waarden op andere data dan 1 januari 2019 of 2021, dan acht het scheidsgerecht de noodzaak terug te vallen op individueel via het loket te verkrijgen WOZ-waarden zonder dat een voorziening bestaat om toegang tot die gegevens in bulk te verkrijgen voldoende zwaarwegend om in deze fase van de procedure alsnog in de weg te staan aan de in de kolommen (ii) en (iii) aan tabel 5a toe te voegen gegevens.
88. Het scheidsgerecht neemt hierbij tevens in ogenschouw dat het effect van hantering van meer recente peildata eveneens benaderd kan worden door vergelijking per postcodegebied van de gemiddelde WOZ-waarden op de relevante data, die via de in het loket beschikbare WOZ-waarden berekend kunnen worden.
89. Het scheidsgerecht zal daarom de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (2)(b), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen te beginnen bij de Heffing Waardedaling 2021, een aangepaste bijlage 5a bij het heffingsbesluit aan NAM te verstrekken waarin per postcode 4-gebied een kolom is toegevoegd die het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van in tabel 5a gebruikte WOZ-waarde weergeeft.

(d) Leveringsdata verkochte woningen

90. In het Vonnis VoVo heeft het scheidsgerecht de Staat geboden ten aanzien van de Heffingen Waardedaling informatie aan NAM te verstrekken in aanvulling op bijlage 5a een opgave, geanonimiseerd per de daarin opgenomen postcode 4-gebieden, van de leveringsdata en het percentage waardedaling van die woningen op die data van ieder van de in bijlage 5a van die heffing opgenomen verkochte woningen.

Positie Staat

91. De Staat voert aan dat de te verstrekken informatie per definitie niet is te anonimiseren. Op basis van de leveringsdatum binnen één postcode 4-gebied kan worden achterhaald aan wie de betreffende vergoeding voor waardedaling is toegekend (en wat de hoogte van die vergoeding is). Daarmee betreft de te verstrekken informatie een persoonsgegeven. Het verstrekken van deze informatie achten de Staat en het IMG om privacy redenen niet gerechtvaardigd.
92. Als alternatief stelt de Staat voor aan te geven in welk half jaar de woning is verkocht met daarnaast welk waardedalingspercentage is gehanteerd voor de waardedalingsvergoeding voor de verkopende eigenaren. Dat zou een meer proportionele manier van gegevensverwerking zijn, waarmee ook nog steeds voldoende aan het controlebelang van NAM tegemoet gekomen zou worden, en waarmee de gegevens niet of minder vaak individualiseerbaar zijn. Het doel van NAM, controleren of het door de Staat gehanteerde percentage waardedaling spoort met de datum waarop de woning is verkocht, kan ook worden bereikt bij een halfjaarperiode.

Positie Shell en ExxonMobil

93. Shell en ExxonMobil betwisten dat aan de hand van de combinatie van de leveringsdatum en het enkele postcode 4-gebied de eigenaar van een woning aan wie een vergoeding voor waardedaling is uitgekeerd, kan worden vastgesteld. Dat de Staat zelf verstrekking niet gerechtvaardigd acht, is geen afdoende reden voor wijziging van de voorziening. NAM kan niet op andere wijze toetsen of door het IMG toegekende vergoedingen binnen de aansprakelijkheid van NAM vallen. Shell en ExxonMobil zien bovendien geen relevant verschil met de situatie waarin de aanvrager in plaats van bij het IMG bij NAM om vergoeding van waardedaling had gevraagd.
94. De AVG staat volgens Shell en ExxonMobil er niet aan in de weg dat de Staat deze gegevens verstrekt. Het Vonnis VoVo vormt een geldige grondslag voor verstrekking op grond van artikel 6 lid 1 sub c en sub f AVG. Shell en ExxonMobil hebben een gerechtvaardigd belang bij het ontvangen van deze gegevens. De waardedaling wordt vastgesteld op basis van een exacte leveringsdatum en kan door Shell en ExxonMobil ook alleen op basis van die informatie adequaat worden gecontroleerd.
95. Tijdens de mondelinge behandeling hebben Shell en ExxonMobil nog aangevoerd dat de door de Staat voorgestelde periode van zes maanden geen rekening houdt met het feit dat het aantal bevingen dat zich tot aan de verkoop van een pand heeft voorgedaan invloed heeft op de waardebepaling en dat bij een langere periode niet is vast te stellen of een waardebeïnvloedende beving zich voor of na verkoop heeft voorgedaan.

Beoordeling scheidsgerecht

96. Het scheidsgerecht begrijpt het verzoek van de Staat zo dat het in dit geval volgens de Staat gaat om door de AVG beschermde persoonsgegevens en het beperken van te verstrekken informatie tot het noodzakelijke om aan het belang van Shell en ExxonMobil tegemoet te komen met zich mee zou moeten brengen dat in plaats van de concrete leveringsdatum het halfjaar waarbinnen

de woning verkocht is wordt vermeld. De Staat heeft daarbij naar het oordeel van het scheidsgerecht voldoende toegelicht dat – met name in postcodegebieden met een gering aantal woningen – het mogelijk is via onderzoek in het kadaster van alle verkochte woningen in het postcodegebied aan de hand van de leveringsdatum de identiteit van de eigenaar van de woning vast te stellen. De voorgestelde periode van zes maanden zou het belang van Shell en ExxonMobil voldoende dienen en de informatie minder snel individualiseerbaar maken.

97. Shell en ExxonMobil hebben als bezwaar aangevoerd dat het aantal bevingen waaraan de betreffende verkochte woning is blootgesteld vóór levering invloed heeft op de vergoeding voor waardedaling en dat in de periode van zes maanden wel is vast te stellen of in het betreffende postcodegebied een beving heeft plaatsgevonden, maar niet of die zich voor of na levering heeft voorgedaan. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Staat op vragen van het scheidsgerecht toegelicht dat een beving voor of na de leveringsdatum een effect van maximaal 1-1,5% heeft op de waardebeoordeling, hetgeen door Shell en ExxonMobil niet gemotiveerd is bestreden.
98. Het scheidsgerecht oordeelt dat enerzijds een theoretisch risico bestaat dat vermelding van concrete leveringsdata binnen een postcode 4-gebied leidt tot verwerking van gegevens die de privacybelangen van bewoners zouden kunnen raken, welk risico verminderd kan worden door in plaats van een concrete leveringsdatum een leveringsperiode aan te geven, terwijl anderzijds het belang van Shell en ExxonMobil met zich meebrengt dat de via de heffing in rekening gebracht vergoeding voor waardedaling zo precies mogelijk te verifiëren moet zijn. Het scheidsgerecht merkt daarbij op dat enerzijds het door de Staat geschetste risico van verwerking van gegevens die de privacybelangen van bewoners zouden kunnen raken door de door de Staat gevraagde aanpassing niet wordt weggenomen, maar alleen wordt verminderd, en anderzijds dat Shell en ExxonMobil niet aannemelijk hebben gemaakt dat, buiten het effect van een beving in die periode, de voorgestelde periode van zes maanden invloed zal hebben op de waardebeoordeling.
99. De wederzijdse belangen afwegend komt het scheidsgerecht tot het oordeel dat het verzoek tot aanpassing in die zin zal worden toegewezen dat de Staat wordt toegestaan de leveringsdata te verstrekken in de vorm van een kwartaal (Q1 jaar X, Q2 jaar X, Q3 jaar X, of Q4 jaar X).¹⁶
100. Het scheidsgerecht zal daarom de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (2)(c), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen ten aanzien van de Heffingen Waardedaling in aanvulling op bijlage 5a informatie aan NAM te verstrekken, geanonimiseerd per de daarin opgenomen postcode 4-gebieden, van het kwartaal waarin de betreffende woning is geleverd en het percentage waardedaling dat is gehanteerd om de waardedalingsvergoeding te berekenen voor de verkopende eigenaren van ieder van de in bijlage 5a van die heffing opgenomen verkochte woningen.

¹⁶ Te weten januari tot en met maart (Q1), april tot en met juni (Q2), juli tot en met september (Q3) en oktober tot en met december (Q4).

C. Conclusie

101. Op grond van bovenstaande overwegingen zal het scheidsgerecht:

- (a) de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (1)(a)(i), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend, het totaal aantal eerdere door NAM, het CVW, de TCMG en/of het IMG behandelde schades te verstrekken, zonder dat daarbij behoeft te worden aangegeven door welke instantie de betreffende schades eerder zijn behandeld;
- (b) de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (1)(a)(ii), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen om per afzonderlijk pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend vanaf 1 juli 2021 op basis van de beschikbare informatie aan te geven of is geregistreerd dat de schadevergoeding (mede) een vergoeding van zettingsschade omvat en vanaf 1 juli 2025 informatie te verstrekken over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen;
- (c) de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (2)(b), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen te beginnen bij de Heffing Waardedaling 2021, een aangepaste bijlage 5a bij het heffingsbesluit aan NAM te verstrekken waarin per postcode 4-gebied een kolom is toegevoegd die het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van in tabel 5a gebruikte WOZ-waarde weergeeft; en
- (d) de in het Vonnis VoVo, ¶ 293 onder (2)(c), getroffen voorlopige voorziening aanpassen in de zin dat dat de Staat wordt opgedragen ten aanzien van de Heffingen Waardedaling in aanvulling op bijlage 5a informatie aan NAM te verstrekken, geanonimiseerd per de daarin opgenomen postcode 4-gebieden, van het kwartaal waarin de betreffende woning is geleverd en het percentage waardedaling dat is gehanteerd om de waardedalingsvergoeding te berekenen voor de verkopende eigenaren van ieder van de in bijlage 5a van die heffing opgenomen verkochte woningen.

102. In het Vonnis VoVo is bepaald dat de te verstrekken nadere informatie binnen drie maanden na de datum van het vonnis, dus voor 20 mei 2025 verstrekt dient te worden. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Staat aangegeven de door de verzochte aanpassingen beperkte informatie op korte termijn te kunnen aanleveren. Nu de verzoeken van de Staat grotendeels zijn gehonoreerd, gaat het scheidsgerecht ervan uit dat de hierboven bedoelde informatie ten aanzien van de reeds opgelegde heffingen binnen een maand na de datum van dit vonnis verstrekt kan worden.

Kosten

103. Beide Partijen hebben met betrekking tot dit verzoek tot de aanpassing van voorlopige voorzieningen niet om een kostenveroordeling verzocht.

104. Het scheidsgerecht zal de vaststelling van en veroordeling tot betaling van arbitragekosten op de voet van artikel 44(2) NAI Arbitragereglement aanhouden tot een later tijdstip in het geding.

VI. BESLISSING

105. Het scheidsgerecht, beslissend volgens de regelen des rechts:

- (1) *wijzigt* de in het Vonnis VoVo getroffen voorlopige voorziening ten aanzien van de Heffingen Fysieke Schade in de zin dat het scheidsgerecht de Staat gebiedt aan NAM informatie te verstrekken:

- (a) afzonderlijk per pand waarvoor een schadevergoeding is toegekend:

- (i) over het totaal aantal eerdere schades (met inbegrip van uitkeringen onder de stuwmeerregeling) dat door NAM, het CVW, de TCMG en/of het IMG is behandeld, zonder dat daarbij behoeft te worden aangegeven door welke instantie de betreffende schades eerder zijn behandeld;
- (ii) vanaf 1 juli 2021 op basis van de beschikbare informatie aan te geven of is geregistreerd dat de schadevergoeding (mede) een vergoeding van zettingsschade omvat en vanaf 1 juli 2025 informatie te verstrekken over het bedrag aan vergoeding van zettingsschade dat in die schadevergoeding is begrepen;
- (iii) of daadwerkelijk causaliteitsonderzoek conform artikel 6:177a BW heeft plaatsgevonden en, indien dat het geval is, of het uitgevoerde causaliteitsonderzoek is gedocumenteerd;

met anonimisering van de betreffende panden op postcode 4-niveau in de zin dat indien er per postcodegebied voor minder dan 5 panden een vergoeding is toegekend, de aan NAM te verstrekken nadere data van het betreffende postcodegebied wordt samengevoegd met de verzochte nadere data van het naastgelegen postcode 4-gebied of de naastgelegen postcode 4-gebieden tot er in het gebied voor minimaal 5 panden vergoedingen zijn toegekend; en

- (b) over het totaalbedrag dat in de betreffende heffingsperiode is uitgekeerd voor fysieke schade aan buiten de trillingscontour gelegen gebouwen of werken waar met betrekking tot de mijnbouwactiviteiten uit de gasopslag Norg het bewijsvermoeden van artikel 6:177a BW is toegepast, almede het aantal besluiten waarbij dat is gebeurd.

- (2) *wijzigt* de in het Vonnis VoVo getroffen voorlopige voorziening ten aanzien van de Heffingen Waardedaling in de zin dat het scheidsgerecht de Staat gebiedt aan NAM informatie te verstrekken:

- (a) over het bedrag dat in de betreffende heffingsperiode is uitgekeerd aan schadevergoeding voor waardedaling van onverkochte woningen;
 - (b) te beginnen bij de Heffing Waardedaling 2021, in de vorm van een aangepaste bijlage 5a bij het heffingsbesluit waarin per postcode 4-gebied een kolom is toegevoegd die het gemiddeld percentage waardedaling van onverkochte woningen op basis van in tabel 5a gebruikte WOZ-waarde weergeeft; en
 - (c) in aanvulling op bijlage 5a, geanonimiseerd per de daarin opgenomen postcode 4-gebieden, van het kwartaal waarin de betreffende woning is geleverd en het percentage waardedaling dat is gehanteerd om de waardedalingsvergoeding te berekenen voor de verkopende eigenaren van ieder van de in bijlage 5a van die heffing opgenomen verkochte woningen.
- (3) *verstaat* dat de sub (1)(a)(i), (1)(a)(ii), (2)(b) en (2)(c) hierboven bedoelde informatie verstrekt dient te worden:
 - (a) voor reeds opgelegde heffingen: binnen een maand na de datum van dit vonnis; en
 - (b) voor nog op te leggen heffingen: per de dagtekening van de heffing.
- (4) *houdt* een beslissing over de kosten van dit verzoek tot het aanpassen van de getroffen voorlopige voorzieningen *aan* tot een volgend arbitraal vonnis; en
- (5) *wijst* al het overige of anderszins verzochte af.

Dit arbitraal vonnis is gewezen te 's-Gravenhage op 30 mei 2025.

Hakim Boularbah

Paul Glazener

Willem van Baren (voorzitter)